

„Örök időkre”

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 1Mózes 3:6; 6:5, 11, 18; 9:12-17;
Ézsaiás 4:2; Jelenések 12:17

„De Noé kegyelmet talála az Úr előtt” (1Móz 6:8).

A baktériumok olyan mikroorganizmusok, amelyek mikroszkóp nélkül láthatatlanok. Egyetlen átlagos kokkusz még ezerszeres nagyításban sem tűnik nagyobbak egy ceruza hegyénél. A fejlődés számára kedvező körülmények között, ha elég meleg és nedvesség van, az ételbaktériumok különösen gyorsan szaporodnak, például egyszerű osztódással: egy kifejlett sejt kettéválik. Óránkénti osztódással huszonnégy óra alatt egyetlen sejtből több mint tizenhatmillió új baktérium lesz, negyvennyolc óra elteltével pedig a számuk már több százmilliárdra nő.

A természet világában lezajló mikroszkopikus jelenség jól példázza a gonoszság rohamos terjedését a bűneset után. A hatalmas intelligenciával, egészséggel, hosszú élettel megajándékozott, életerős faj elpártolt Istentől, és különleges képességeit áruba bocsátva kereste a gonoszság minden formáját. A baktériumok a napfénytől, magas hőmérsékleten és bizonyos vegyi anyagok hatására elpusztulnak, azonban az erőszakos lázadásnak Isten az egész földre kiterjedő özönvízzel akart határt szabni.

HETI ÁTTEKINTÉS: Mit tett a bűn az Isten által teremtett világgal? Soroljuk fel Noé bizonyos jellemzőit! Melyek voltak a vele kötött szövetség elemei? Hogyan mutatkozott meg Isten kegyelme az özönvíz előtt kötött szövetségben? Mit tanít Isten irántunk való szeretetéről az özönvíz után kötött szövetség?

A BŰN ALAPELVE (1MÓZ 6:5)

A teremtés után Isten úgy nyilatkozott, hogy minden „igen jó” (1Móz 1:31). Majd később tört be a bűn, paradigmaváltást okozva. Attól kezdve a dolgok már nem nevezhetők „igen jónak”. Isten rendezett teremtett világát megromtotta a bűn és minden irtóztató következménye. Noé korára rettenetes méreteket öltött a lázadás, a gonoszság megfertőzte az egész emberiséget. A Biblia ugyan nem nevezi meg a részleteket (lásd még Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, 62-64. o.), de nyilván olyan lett a törvénytelenység és a lázadás mértéke, hogy azt még a szeretetteljes, türelmes és megbocsátó Isten sem tűrhette tovább.

Hogyan válhattak a dolgok ennyire rosszá, ilyen gyorsan? Talán nem is olyan nehéz megtalálni a választ. Vajon hányan kérdezik ma, a saját bűneikre gondolva ugyanezt: Hogyan fajulhatott el ennyire a helyzet, ilyen hamar?

Olvassuk el az alábbi igéket, majd írjuk le a lényegüket! Figyeljük meg a bűn folyamatos terjedését!

1Móz 3:6 _____

1Móz 4:19 _____

1Móz 3:11-13 _____

1Móz 4:23 _____

1Móz 4:5 _____

1Móz 6:2 _____

1Móz 4:8 _____

1Móz 6:5, 11 _____

Az 1Móz 6:5, 11 verseiben leírtak nem légius térben történtek, megvolt mindennek az előzménye, okkal került sor a rettenetes következményekre. A bűn jellemző módon egyre súlyosbodott. Egészen más, mint a belénk épített, automatikus folyamat következtében gyógyuló seb, vágás; ha nem vigyázunk, megtöbbszöröződik, nem nyugszik, míg teljes pusztulásba, halálba nem dönt. Nem kell nagy képzelőerő hozzá, hogy kitaláljuk, milyen lehetett az élet az özönvíz előtt ennek az elvnek a működésével. Így van ma is mindentüzt körülöttünk.

Nem csoda tehát, hogy Isten gyűlöli a bűnt és előbb-utóbb örökre eltörli. Az igazságos, szerető Isten nem is tehet mást.

Természetesen az a jó hír, hogy miközben az Úr meg akar szabadulni a bűntől, a bűnösöket meg akarja menteni. Éppen ez a szövetség jelentősége.

NOÉ (1MÓZ 6:9)

Az özönvíz előtti világ gonoszságát leíró versekből kiemelkedik Noé, aki egészen más, mint a környezete. Olvassuk el az iménti igehelyet, és figyeljük meg azt a három pontot, amit a Biblia megemlít róla! Írjuk le, hogy szerintünk mit jelentenek ezek!

Noé „igaz” ember volt _____

Noé „tökéletes” ember volt _____

„Istennel járt” (ÚRK) _____

Egyértelmű, hogy Noé üdvözítő kapcsolatot ápolt az Úrral. Isten fel tudta használni, mert hallgatott rá, engedelmeskedett neki és bízott benne. Ezért vihette végbe az Úr a terveit általa, ezért is nevezte Péter az Újszövetségben úgy, hogy „*az igazság hirdetője*” (2Pt 2:5).

Hogyan világít rá Noé és az Úr kapcsolatára 1Móz 6:8 verse?

A *kegyelem* szó itt fordul elő a Szentírásban először, és világos, hogy ugyanolyan jelentéssel, mint az újszövetségi utalásokban, amelyek Istennek a bűnösök iránti könyörületet, meg nem érdemelt jóindulatát érzékeltetik. Ezért látnunk kell, hogy még ha „*igaz, tökéletes férfiú*” is volt Noé, bűnös emberként, érdemtelenül ő is Isten kegyelmére szorult. Ebben az értelemben nem különbözött egyikünkötől sem, akik őszintén igyekszünk követni az Urat.

Noé Isten kegyelmére szorult, mint ahogy mi mindannyian. Ennek fényében vizsgáljuk meg a saját életünket és kérdezzük meg magunktól: *Vajon rólam is elmondható, mint Noéről, hogy „igaz, tökéletes” vagyok és Istennel járok?* Írjuk le a gondolatainkat ezzel kapcsolatban, és aki kész rá, mondja is el szombatán a csoportban!

A NOÉVAL KÖTÖTT SZÖVETSÉG

„De veled szövetséget kötök, és bemész a bárkába fiaiddal, feleségeddel és fiainak feleségeivel együtt” (1Móz 6:18, ÚRK).

Ebben az egy versben találjuk meg az alapjait a bibliai szövetségnek, amit Isten kötött az emberrel: Isten egyezséget köt az emberiséggel. Ennyire egyszerű. Ugyanakkor léteznek még olyan elemek, amelyek első látásra nem tűnnek fel. Először is az engedelmesség az emberek részéről. Isten mondta Noénak, hogy a családjával együtt menjen be a bárkába. Ez volt az ő részük, amit meg kellett tenniük, amit ha elhagytak volna, azzal megtörték volna a szövetséget. Akkor viszont a szövetség kedvezményezettjeként ők lettek volna a vesztesek. Végtére is, mi történt volna vele és a családjával, ha nem mond Istennek és nem akar a szövetség szerint élni, vagy ha igent mond, de aztán mégis meggondolja magát?

Isten kijelenti a Noéval kötött szövetségről, hogy „az én szövetségem” (1Móz 9:15). Mit árul ez el a szövetség alapvető jellegéről? Mennyiben lenne más, ha azt mondta volna, hogy „a mi szövetségünk”?

Valóban egyedi volt ez a helyzet, mégis rámutat a szövetség Isten és ember közötti dinamikájára. Isten ismét kinyilvánította kegyelmét, amikor szövetséget kötött Noéval. Tanúsította kezdeményező készségét, hogy mentse az embereket bűneik következményeitől. Röviden, ez a szövetség nem tekinthető egyenlő „felek” megállapodásának, amelyben kölcsönösen függnek egymástól. Mondhatjuk, hogy Isten számára „előnyös” a szövetség, de alapvetően más értelemben, mint az ember számára. Neki az kedvez, hogy örök életet kapnak, akiket szeret, de ezért az Úr nem kis áldozatot hoz (Ézs 53:11). Ez azonban nem jelenti azt, hogy számára is olyan előnyös, mint a mi számunkra, akik a szövetség kedvezményezettjei vagyunk.

Gondoljunk bele a következő hasonlatba! A viharos tengeren vízbe esett egy ember. A hajóról valaki odakiáltja neki, hogy ledobja a mentőövet és felhúzza. A vízbe esett embernek is állnia kell az „egyezség” ráeső részét, vagyis meg kell ragadnia a mentőövet. Sok szempontból hasonlít ehhez az Isten és az emberiség közötti szövetség.

Hogyan világítja meg ez a hasonlat a kegyelem fogalmát a szövetségben? Min kell alapulnia ma is az Istennel való kapcsolatunknak? Hogyan érzékelteti ez a példa is ezt?

A SZIVÁRVÁNY JELE

„Majd ezt mondta Isten: Ez a jele a szövetségnek, amelyet örök időkre szerzek köztem és köztetek és minden élő állat között, amely veletek van. Ívemet a felhőkbe helyezem, és ez lesz a jele a szövetségnek közöttem és a föld között” (1Móz 9:12-13, ÚRK).

Kevés természeti jelenség szebb a szivárványnál. Ki ne emlékezne rá, hogy gyerekként mennyire elvarázsolták az égbolton átívelő, csodálatos, fényes csíkok, amelyek valamiféle titokzatos mennyei kapunak tünnek (vagy talán egy bohóc övének)? Nem csoda, hogy ma is különféle dolgok szimbólumaiként használják: politikai szervezetektől, kultuszokon, rock-együtteseken át utazási irodákig. Ha rákeresünk az interneten a „szivárvány” szóra, majd meglátjuk. Nyilván még most is hat az emberek szívére és gondolataira ez a csodaszép, színes ív, éppen ezért választotta Isten.

Mit szimbolizál a szivárvány (1Móz 9:12-17)? Mit mondott erről Isten?

Azt mondta az Úr, hogy a szivárvány lesz „*az én szövetségem*” jele. Érdekes, ahogy a *szövetség* szót használja, ami ebben az esetben különbözik attól, ahogyan másutt előfordul. Az Ábrahámmal vagy a Sínainál kötött szövetségtől eltérően nem említi a kedvezményezettek konkrét kötelezettségeit (még Noéét sem). „...*minden élőlény... amely testben él*” (1Móz 9:15, RÚF) – az Úr szavai itt minden embernek szólnak, „*örök időkre*” (1Móz 9:12). Egyetemesek, mindenre kiterjedőek, függetlenül attól, hogy az emberek akarnak-e engedelmeskedni neki, vagy sem. Ilyen értelemben tér itt el a *szövetség* fogalma attól, ahogy Isten és az emberek kapcsolatára vonatkozóan a Bibliában másutt előfordul.

Milyen értelemben mutat rá ez a szövetség Isten kegyelmére is? Ki kezdeményezte? Végeredményben ki a kedvezményezettje ennek a szövetségnek?

Ez a szövetség ebben a formában nem tartalmaz konkrét kötelezettségeket ránk nézve (Isten része természetesen az, hogy nem pusztítja el a földet özönvízzel). Hogyan késztet mégis az Úr iránti engedelmességre, ha tisztában vagyunk azzal, amit a szivárvány szimbolizál? Röviden: ha felnézünk az égre és látjuk a szivárványt, gondolhatunk arra, hogy ez milyen kötelezettségekkel jár számunkra? Gondoljunk bele, hogy mi a háttere a szivárvány szimbólumának! Milyen tanulságokat találunk ebben a beszámolóban?

„CSAK NÓÉ MARADT MEG”

„Eltörölt Isten minden élőlényt, amely a föld színén volt, az embertől az állatig, a csúszó-mászó állatig és az égi madárig. Mindent eltörölt a földről, csak Nóé maradt meg és azok, akik vele voltak a bárkában” (1Móz 7:23, ÚRK).

A Szentírásban először itt találkozunk „a maradék” fogalmával. Egy másik szóból származik az a szó, amit úgy fordítunk magyarrá, hogy „*maradt meg*”. Az a szógyök gyakran előfordul az Ószövetségben, a *maradék* gondolatát közvetíti.

„Isten küldött el engem előttetek, hogy munkálkodjam a megmaradásotokon e földön, és hogy megmenthesselek titeket nagy szabadtással” (1Móz 45:7, ÚRK). „Aki Sionban megmarad, és Jeruzsálemben életben marad, azt szentnek hívják, mindazokat, akik a jeruzsálemiek közül az élők közé vannak följegyezve” (Ézs 4:2, ÚRK). „És lesz ama napon: az Úr másodszor nyújtja ki kezét, hogy népe maradékát megvegye, amely megmaradt” (Ézs 11:11).

Mindezekben az esetekben a vastagon szedett szavak kapcsolódnak 1Móz 7:23 versében ahhoz a szóhoz, ami fordításban így hangzik: „*maradt meg*”.

Tekintsük át 1Móz 7:23 versét és keressünk más példákat is! Hogyan értjük itt a maradék fogalmát? Milyen körülmények vezettek a maradék kialakulásához? Hogyan kapcsolódik a szövetség és a maradék gondolata?

A világ Teremtője az özönvíz idején a világ Bírója lett. Az egész földre kiterjedő ítélet közeledtével felmerült a kérdés, hogy elpusztul-e minden élet, minden ember? Ha nem, akkor vajon kik élnek túl? Ki tartozik a maradékhoz? Ebben az esetben Noé és családja képezte a maradékot. Megmenekülésük a szövetséghez kötődik (1Móz 6:18) – amit a könyörületes, kegyelmes Isten kezdeményezett és hajtott végre. Noé és a családja csak amiatt élhette túl az özönvizet, amit Isten tett értük, bármennyire fontos is volt az együttműködésük. Függetlenül attól, hogy volt-e Noénak bármiféle szövetségi kötelezettsége és mennyire ragaszkodott hűségesen ahhoz, csakis Isten kegyelmében reménykedhetett.

Ismereteink szerint a végidőben is lesz Istennek egy maradék népe (lásd Jel 12:17). Milyen párhuzamot találunk Noé történetében, ami segíthet a felkészülésben, hogy mi is a maradék között legyünk? Napi döntéseink hogyan befolyásolják, hogy abban az időben hol állunk majd?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, „Az özönvíz” és „Az özönvíz után” c. fejezetei, 62-80. o.

„Alkalmas szimbólum volt a szivárvány természetes fizikai jelensége arra, hogy Isten megígérte: nem pusztítja el többé a földet özönvízzel. Mivel a föld klímája egészen megváltozott a vízözön után, a világ legnagyobb részén már nem a jótékony harmat nedvesítette meg a talajt, hanem az esőzések, tehát szükség volt arra, hogy valami csillapítsa az ember félelmét, amikor eleredt az eső. A lelki gondolkodású ember képes meglátni a természeti jelenségekben Isten önkinyilatkoztatását (lásd Róm 1:20). A szivárvány annak biztosítéka a hívő számára, hogy az eső nem egyetemes pusztulást, hanem áldást fog hozni” (*The SDA Bible Commentary*. 1. köt. 265. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) „Abban az időben nyüzsgött az élet a világon, az emberek szaporodtak, üvöltött a világ, mint egy vad bika. A lárma felébredt egy nagy isten, Enlil. A kiabálás hallatán az istenek tanácsában kijelentette: »Elviselhetetlen az emberek nagy zsvajva, aludni sem lehet a hangzavartól (bábeltől). Ezért az istenek egyetértettek abban, hogy az embereket ki kell irtani” (*„The Story of the Flood” in The Epic of Gilgames*. London, 1972, The Penguin Group, 108. o.). Hasonlítsuk össze a bibliai beszámolóval azt, ahogyan Gilgames indokolja az özönvizet!
- 2) Noé nemcsak figyelmeztette kortársait Isten közelgő ítéletére, hanem még mást is tett. Arra akarta felhívni az emberek figyelmét, hogy nagy szükségük van Isten kegyelmére. Miért nem tartják általában népszerűnek a megváltás igazságát? Nevezzünk meg néhány dolgot, ami sokakat gátol abban, hogy elfogadják Isten megváltási tervét! Lásd Jn 3:19, 7:47-48, 12:42-43, Jak 4:4!

ÖSSZEFOGLALÁS: Isten megerősítette a Noéval kötött szövetségét, Noé pedig az iránta való elkötelezettsége védte a gyorsan terjedő hitehagyástól, vég eredményben az mentette meg őt és a családját az özönvíz pusztítása közepette.

„A felhőkben ívelő szimbólum (a szivárvány) erősítse mindenki hitét, megalapozva a bizalmat Istenben, hiszen ez az isteni kegyelem és jóság jele. Az emberek miatt Isten ugyan elpusztította özönvízzel a földet, kegyelme azonban továbbra is körülöleli a bolygót” (Ellen G. White: *The Story of Redemption*. 71. o.).

DOMJÁN JÁNOS:

VÁLASZ

Mire őrizzem meg magam?

Miért féltsem az erőm, időm?

Miért hagyjam másra a futást?

Miért kíméljem az életem?

Valaki utat vesztett és utat keres.

Valakinek kihunytt a csillaga.

Valaki reményvesztetten zokog.

Valakinek már nincsen szava sem,
s úgy látja, Napja lebukott az égről.

Az utat gyötrellemmel megtaláltam,
és már tudom, hogy rajta járni jó.

Villámtépett, sötét felhők között
fullasztó ködben is ég a csillagom.

Én nem adtam fel soha

a megújító, gyógyító reményt.

Szavam nem halt meg,

él,

nem dadog,

s életem új, mély árnyékai közt is

látom,

látom fényében a Napot.

Miért vigyázzak hát magamra,

ha egynéhány embernek,

ha csak egyetlen egynek is

szüksége lehet még reám?

Talán elér még,

talán még megtalál,

ha most megyek –

felkelek!

– S ha nem vár senki sem?

Akkor is megyek,

s még ma elindulok,

hogy megtaláljam én!

Mert: Mire őrizzem meg magam?